

Šest křížků legendy

Cyklistický svět by se měl v pátek 17. června hluboce poklonit. Jeho nejslavnější vyslanec oslaví šedesáté narozeniny. Edouard Louis Joseph Merckx, prostě Eddy. Velký Eddy. Legenda, fenomén, nepřekonatelný šampion.

Vzpomínám si, že v dobách jeho největší slávy jsem jako malý kluk, sotva školák, zíral na pro mě tehdy nesrozumitelný shluk souhlásek – m-e-r-c-k-x. Těžko vyslovitelné, ale magicky znějící jméno. Ne snad že by v těch dobách tuhé normalizace nějak v tuzemském tisku velebili profesionální cyklisty, ale vyhlášení Eddyho Merckxe za nejlepšího sportovce planety jednoduše ignorovat nemohli. Mnoho let poté při sčítání hlasů čtenářů časopisu Velo, kteří se zúčastnili dlouhodobé ankety Cyklista tisíciletí, už o Eddym vím leccos. Titul jste tehdy přisoudili jednoznačně právě „kanibalovi“. Cyklistovi, který nechtěl nikomu nechat ani jedno vítězství a ve své nenasytosti ale i celosezonním nasazení byl zřejmě posledním silničářem svého druhu.

Pět skalpů Tour de France i Giro d'Italia, tři tituly profesionálního mistra světa, vítězství na Vuelte, sedm prvenství na Paříž-Nice, pět na Lutych-Bastogne-Lutych, tři na Paříž-Roubaix, rekord v hodinovce... Nekonečné palmáře. Osobnost Eddyho Merckxe však nelze vymezit prostým souhrnem jeho úspěchů. Měl v sobě to, čemu říkají Francouzi *panache*. Lesk, okázalost, velkolepost. Stal se nejuznávanějším ambasadorem cyklistiky, vyhledávaným komentátorem, celebritou napomáhající rozvoji sportu, osobou aktivní v dobročinné oblasti. Žádnou vrcholnou cyklistickou událost, ať už je to závod, prezentace či veletrh, si bez něj nelze představit. Mýtus jménem Merckx pokračuje.

Hodně zdraví, Eddy, a díky!

Kamil Hofman, Foto: Cor Vos

Možná o Eddy Merckxovi nevíte, že...

- ... začal se závodní cyklistikou až v šestnácti letech.
- ... hned svůj první závod vyhrál, a to 1. října 1961 v Petit-Engheim.
- ... jeho nejdůležitější vítězství se neváže k Tour nebo mistrovství světa, ale ke 2. květnu 1962 v Halu. To bylo Eddyho druhé vítězství v kariéře a teprve to přesvědčilo Merckxovu matku, aby mu dovolila závodit na kole.
- ... téměř každý třetí závod, k němuž nastoupil, vyhrál. V kariéře absolvoval kolem 1800 závodů a v 525 z nich projel cílem s rukama nad hlavou. Impozantní byla zvláště sezona 1971 – 120 závodů a 54 vítězství, bezmála každý druhý start na stupni nejvyšším!
- ... v počátcích kariéry byl pasován spíše na budoucího šampiona na dráze. Už jako 19letý vyhrál v bodovacím závodě dvojic belgický šampionát s Patrickem Sercu, mistrem světa ve sprintu a dodnes neúspěšnějším závodníkem v dráhových šestidenních.
- ... na olympijské hry v Tokiu v roce 1964 přijel měsíc po svém vítězství na amatérském mistrovství světa v Sallanches. Po pádu v závěrečném okruhu obsadil 51. místo, ale všichni odborníci se shodli, že byl ten den nejsilnější. Pohříchu to byla jeho poslední šance účasti na olympiádě. Až po 40 letech se jméno Merckx objevilo mezi medailisty OH. To když loni v Aténách vybojoval jeho syn Axel bronzovou medaili v silničním závodě jednotlivců.
- ... jeho první vítězství na Tour de France v roce 1969 přišlo jen pár týdnů poté, co byl v růžovém dresu lídra vyložen z Giro d'Italia, oficiálně pro doping, který mu ale nebyl nikdy zcela prokázán
- ... měl ve vrcholné formě maximální tepovku pouhých 162 úderů za minutu, v klidu 38 a po maximální zátěži za půl minuty regeneroval na 68 tepů. Pět minut po dokončení světového rekordu v hodinovce mu naměřili puls jen 44 tepů za minutu!

- ... neměl moc přátel mezi soupeři. „Každé vítězství potěší, ale porazit Merckxe, to je skvělý pocit a hned si připadám jako jiný člověk,“ říkával o něm jeho domácí rival v klasikách De Vlaeminck. „Pro nás byl Eddy prokletím,“ dodává výstižně Joop Zoetemelk.
- ... už za aktivní kariéry vítězil na rámech vlastního jména, ty však byly stavěny v italských dílnách De Rosa. Ihned po skončení kariéry se vrhl do světa cyklistického průmyslu, kde se pohybuje úspěšně již téměř třicet let a pracuje se stejným nasazením jako závodil.
- ... Lance Armstrong nemusel být prvním mužem, který vyhrál šestkrát TdF, kdyby v roce 1975 nenapadl fanatický divák Merckxe ve stoupání na Puy de Dôme. Belgičan ztratil drahocenné vteřiny a těsně prohrál soubor s Bernardem Thevenetem.
- ... ukončil kariéru poměrně brzo, v 33 letech kvůli chronickým bolestem zad.
- ... v roce 1993 vystupoval v ostravském studiu v zajímavé talk show České televize, kde se setkal spolu s domácí legendou Janem Veselým.
- ... na jaře loňského roku zhubl o třicet kilogramů po operaci žaludku, což zcela změnilo jeho vizáž.
- ... má vášeň pro fotbal a přál si také, aby se jeho syn stal slavným fotbalistou. Axel dokonce v mládí kopal za brusselský Anderlecht, ale nakonec zvolil těžší sportovní dráhu profesionálního cyklisty i s vědomím, že jej budou srovnávat s otcem, který je nepřekonatelný.
- ... velmi dobře zpívá, ovšem místním dialektem, takže ani rodilí Belgičané mu často nerozumí.
- ... každou neděli vyrazí s kamarády na vyjíždku.
- ... má také rád umění. V Gentu vlastní muzeum výtvarného umění s díly lokálních vlámských malířů.

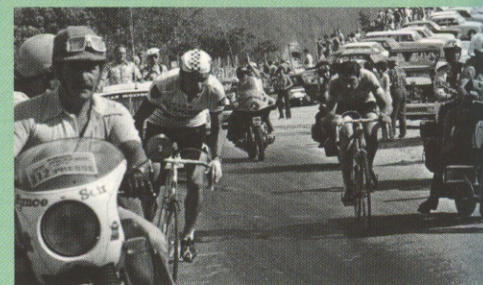
1971 – v růžovém trikotu na Giro d'Italia.

1972 – s Tulliem Campagnolem po vítězství na Milán-San Remo.

1975 – po etapě TdF na Puy de Dôme se drží za břicho, do nějž udeřil nesportovní divák, nezávidní proti „Kanibalovi“ dostupující vrcholu.

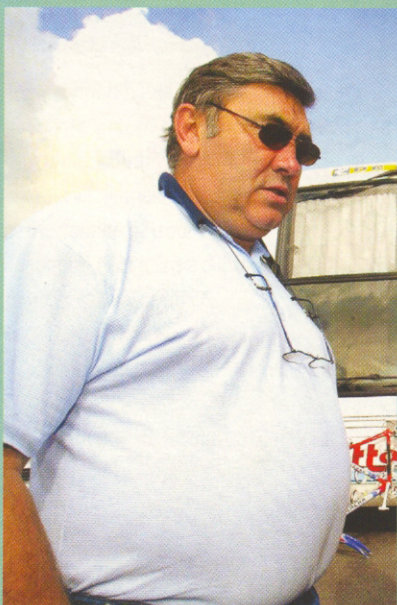
1975 – Bernard Thevenet ujíždí Merckxovi v horské etapě

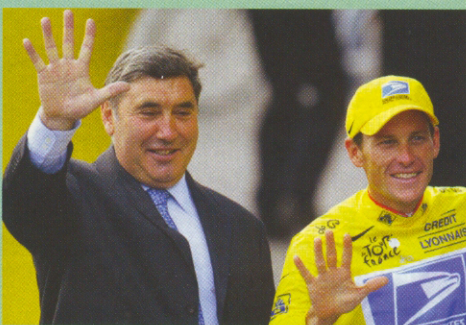
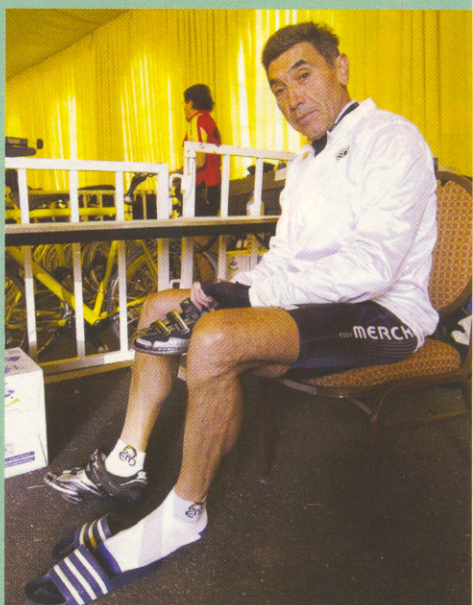
1998 – přijetí u papeže Jana Pavla II.

2000 – pravidelné vyjížďky na kole jsou nedílnou součástí jeho života dodnes.

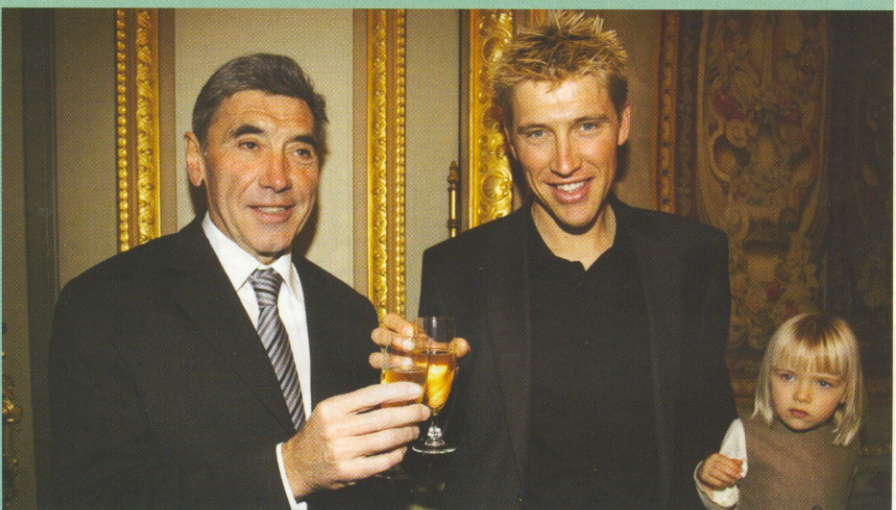
2003 & 2004 – k nepoznání aneb před a po operaci žaludku.

2003 – já mám pět, ty taky pět. To už ale neplatí, Merckx, jehož považuje Armstrong za svého velkého přítele, byl Američanem překonán.

2002 – Eddy a jeho kola – nekonečná vášeň.

2005 – se synem Axelem a vnučkou.